

ชื่อโครงการ	จัดทำคลังข้อมูลเปิดของย่านรัตนโกสินทร์ (Open Data Platform)
หน่วยงาน	กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
ปีงบประมาณ	พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. หลักการและเหตุผล

หนึ่งในเทคโนโลยีดิจิทัลที่ออกแบบเพื่อเสริมศักยภาพการบริหารจัดการเมืองอัจฉริยะ คือ “City Information Modelling (CIM)” หรือ “แบบจำลองสารสนเทศเมือง” CIM หมายถึง แพลตฟอร์มดิจิทัลที่รวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่ขนาดใหญ่ (Geospatial Big Data) ของเมืองในหลากหลายมิติ โดยแสดง (Visualization) เป็นภาพสามมิติของพื้นที่เมืองร่วมกับแผนภูมิและตาราง CIM คือ ภาพตัวแทน (Digital Representative) ของรูปทรงกายภาพของเมือง (Urban Form) หรือ คู่แฝดดิจิทัล (Digital Twin) ของเมือง ทุกส่วนประกอบของคู่แฝดดิจิทัลเป็นที่บรรจุข้อมูลในด้านต่าง ๆ เช่น ถนนแต่ละสายบรรจุข้อมูลสภาพการจราจร พาหนะ คนเดินเท้า และคุณภาพอากาศ และอาคารแต่ละหลังบรรจุข้อมูลการใช้ประโยชน์อาคาร รูปทรงอาคาร และการใช้พลังงานและน้ำ เป็นต้น ซึ่งคลังข้อมูลเปิดของเมือง (Urban Open Data : UOD) เป็นแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าถึงข้อมูลเมืองและใช้ประโยชน์จากข้อมูลนั้น UOD ไม่เพียงทำให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ของตนเองอย่างถ้วนทั่วเท่านั้น หากยังเอื้อให้ผู้ประกอบการได้นำข้อมูลเมืองและความเข้าใจเชิงลึกไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ เพื่อผลิตสินค้าและบริการสนองความต้องการของตลาด รวมทั้งส่งเสริมให้กลุ่มนวัตกรรมได้คิดค้นนวัตกรรมในการแก้ปัญหาเมืองอีกด้วย นอกจากนี้ UOD สามารถพัฒนาให้เป็นเวทีดิจิทัลสำหรับการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงทุกที่ทุกเวลาต่อไป แต่ในปัจจุบันข้อมูลย่านรัตนโกสินทร์ยังมีลักษณะกระจัดกระจาย เข้าถึงยาก และไม่มีการจัดการที่เป็นระบบทำให้เข้าใจยาก แม้หน่วยราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะสำรวจและรวบรวมข้อมูลย่านในด้านต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่ไว้มากมาย แต่ข้อมูลเหล่านี้มิได้ถูกนำมาบูรณาการร่วมกันและวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง อีกทั้ง ส่วนใหญ่ก็มิได้มีการแปลงรูปเป็นดิจิทัลในลักษณะที่นำไปใช้บนแพลตฟอร์มร่วมได้

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล เล็งเห็นถึงปัญหาในการเปิดเผยข้อมูลเปิดของเมือง (Urban Open Data : UOD) ที่จำเป็นต้องมี จึงขอเสนอโครงการจัดทำคลังข้อมูลเปิดของย่านรัตนโกสินทร์ (Open Data Platform) เพื่อรองรับการให้บริการการใช้ข้อมูลเปิดเผยของกรุงเทพมหานครแก่บุคคล องค์กร ที่มีความสนใจข้อมูล โดยอาศัยฐานข้อมูลจากแบบจำลองสารสนเทศเมืองย่านรัตนโกสินทร์ (CIM) และฐานข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ มุ่งหมายที่จะสร้างช่องทางสำหรับประชาชนทั่วไป ในการเข้าถึงฐานข้อมูลของย่านรัตนโกสินทร์แบบเบ็ดเสร็จในทีเดียว โดยนำเสนออย่างเป็นระบบระเบียบเข้าใจง่ายผ่านจินตทัศน์สารสนเทศ (Data Visualization) ที่ชัดเจน เสริมด้วยการชี้ประเด็นสำคัญ ๆ และสรุปทวิเคราะห์ในเรื่องเด่น ๆ ของเมือง ทั้งยังให้บริการเฉพาะด้านแก่บุคคล องค์กร ที่มีความสนใจข้อมูลในเชิงลึกอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อจัดทำคลังข้อมูลเปิดย่านรัตนโกสินทร์ให้เป็นช่องทางในการรับรู้ข้อมูลย่านของประชาชนสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเมือง

๒.๒ เพื่อให้หน่วยงานของกรุงเทพมหานครมีช่องทางเผยแพร่และรับรู้ข้อมูลของกรุงเทพมหานครที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ

๒.๓ พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่รวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่ขนาดใหญ่ (Geospatial Big Data) ของเมืองในหลากหลายมิติ โดยแสดงเป็นภาพสามมิติ (Visualization) ของพื้นที่เมือง ร่วมกับแผนภูมิและตาราง

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ สร้างแพลตฟอร์มคลังข้อมูลของย่านรัตนโกสินทร์ โดยดึงฐานข้อมูลจากแบบจำลองสารสนเทศเมือง ย่านรัตนโกสินทร์ (CIM) และฐานข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ
- ๓.๒ สร้างช่องทางการเข้าถึงคลังข้อมูลย่านของประชาชน เช่น เว็บไซต์ และเพจในสื่อสังคมออนไลน์
- ๓.๓ นำเสนอประเด็นสำคัญของเมืองและบทวิเคราะห์เรื่องเด่นต่าง ๆ ของเมือง
- ๓.๔ ให้บริการเฉพาะด้านแก่บุคคล องค์กรที่มีความสนใจข้อมูลในเชิงลึก

๔. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการใหม่ ที่มีลักษณะโครงการเป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ด้านที่ ๗ การบริหารจัดการเมืองมหานคร มิติที่ ๗.๕ เทคโนโลยีสารสนเทศ เป้าหมายที่ ๗.๕.๑ กรุงเทพมหานครให้บริการประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องและโปร่งใส โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย (SMART SERVICE) เพื่อสนับสนุนนโยบาย เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และมีการบริหารจัดการเมือง (กรุงเทพมหานคร) ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (SMART CITY) เป้าประสงค์ที่ ๗.๕.๑.๑ มีระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับให้บริการประชาชนและ/หรือ มีการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการให้บริการประชาชนระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และ/หรือภาคเอกชน และแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล ด้านที่ ๗ การบริหารจัดการเมืองมหานคร มิติที่ ๗.๕ เทคโนโลยีสารสนเทศ เป้าประสงค์ของหน่วยงานที่ ๗.๕.๑.๕ มีปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาพื้นที่กรุงเทพมหานครสู่ความเป็นมหานครอัจฉริยะ

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ ๑๐ เดือน ตั้งแต่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

๖. แผนปฏิบัติการ

ดำเนินการจัดทำคลังข้อมูลเปิดของย่านรัตนโกสินทร์ (Open Data Platform) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ											
	พ.ศ. ๒๕๖๓			พ.ศ. ๒๕๖๔								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. จัดทำโครงการและ ขออนุมัติโครงการ		←→										
๒. ศึกษา พิจารณา กำหนด ขอบเขตการดำเนินงาน เพื่อกำหนดแผนการ ดำเนินงานร่วมกันระหว่าง กรุงเทพมหานครกับ มหาวิทยาลัยศิลปากร		←→										

ขั้นตอน ...

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ											
	พ.ศ. ๒๕๖๓			พ.ศ. ๒๕๖๔								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๓. สรุปผลการศึกษา เพื่อพัฒนาพื้นที่ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างกรุงเทพมหานครกับมหาวิทยาลัยศิลปากร				↔								
๔. พัฒนาโปรแกรมระบบบริหารจัดการข้อมูลเปิดเผยของกรุงเทพมหานคร (Open BMA Data)					←					→		
๕. ทดสอบ ปรับแก้ พร้อมติดตั้งระบบ										↔		
๖. เผยแพร่ข่าวสารระบบบริหารจัดการข้อมูลเปิดเผยของกรุงเทพมหานคร (Open BMA Data)											↔	

๗. งบประมาณ

ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยไม่ใช้งบประมาณ

๘. ความเสี่ยงของโครงการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			แนวทางการบริหารความเสี่ยง
	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง	
บุคลากรที่มิพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ได้รับมอบหมายงานเร่งด่วนตามนโยบายผู้บริหาร อาจทำให้การทำงานในส่วนของการพัฒนาระบบไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้	๒	๓	ปานกลาง	ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการ โดยใช้การประชุม เพื่อให้ทีมงานรับทราบเนื้อหาพร้อมกัน และมอบหมายบุคลากรทดแทนกันในกรณีที่มีงานเร่งด่วนเข้ามา

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ สร้างสังคมเปิดกว้าง (Open Society) ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและกลุ่มสังคมสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ รวมทั้งมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาเมืองได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๙.๒ ส่งเสริม ...

๙.๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจใหม่ (New Economy) ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน อันเป็นการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการ (Entrepreneurs) และวิสาหกิจรายใหม่ ๆ (Startups และ SMEs) ที่นอกจากจะผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่ม และสนองความต้องการร่วมสมัยของเมืองแล้ว ยังสร้างงานตำแหน่งใหม่ ๆ อีกด้วย

๙.๓ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมแบบเปิด (Open Innovation) ที่บุคคลและองค์กรในสังคมร่วมคิดร่วมทำ ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Crowdsourcing เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่และแก้ไขปัญหาเมือง (Urban Solution)

๑๐. การติดตามประเมินผล

๑๐.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเภทตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ/เครื่องมือในการใช้วัด	ระยะเวลา
ระดับความสำเร็จของการสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือในการพัฒนาเมืองระหว่างกรุงเทพมหานครกับสถาบันการศึกษา (มหาวิทยาลัยศิลปากร)	ระดับ ๕	ผลลัพธ์	ผลการดำเนินงานที่ได้ทำตามเกณฑ์ที่กำหนด (โดยผลสำเร็จระดับ ๕ คือ นวัตกรรมที่เกิดจากการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกรุงเทพมหานครกับสถาบันการศึกษา (มหาวิทยาลัย - ศิลปากร) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และประชาชนนำไปใช้ประโยชน์)	ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ

๑๐.๒ การติดตามความก้าวหน้า

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลจะติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานจัดทำคลังข้อมูลเปิดของย่านรัตนโกสินทร์ (Open Data Platform) ที่กำหนดไว้ในขั้นตอนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

๑๐.๓ การประเมินผลโครงการ

๑๐.๓.๑ มีแผน และ/หรือ มีรายงานผลการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกรุงเทพมหานครกับมหาวิทยาลัยศิลปากร

๑๐.๓.๒ มีผลการศึกษา และ/หรือ มีผลการดำเนินงาน (นวัตกรรม) เพื่อพัฒนาพื้นที่ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างกรุงเทพมหานครกับมหาวิทยาลัยศิลปากร

๑๐.๓.๓ ประชาชนนำนวัตกรรมที่เกิดจากการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกรุงเทพมหานครกับสถาบันการศึกษา (มหาวิทยาลัยศิลปากร) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปใช้ประโยชน์

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นายนิจกมล งามวงศ์)
ผู้อำนวยการกองสารสนเทศภูมิศาสตร์
สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นางสุธาทิพย์ สนเอี่ยม)
ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล